

colecția
RÂSUL
LUMII

Radu Paraschivescu (n. București, 1960) scrie, traduce și redactează cărți. Când nu e la Humanitas, la Digi Sport sau în Balta Albă, pornește în căutarea unui loc frumos și, poate, a unui subiect de roman. Ar pleca tot timpul și s-ar întoarce de fiecare dată, ducând în bagaj o vorbă auzită de la un medic înțelept: „Unde ai băut primul pahar cu apă trebuie să-l bei și pe ultimul“. Îi plac pisicile, cărțile comice, oamenii vulnerabili, dulciurile, Mark Knopfler, David Gilmour, Steve Perry, echipele care știu să piardă grațios și brutăriile franțuzești. Nu-i plac târâtoarele (de nici un fel), gramatica generativ-transformațională, laptele, broccoli, naționala de fotbal a Greciei și spitalele. E leu, dar a trecut prin cercul roman și prin câteva devalorizări.

Scrieri: *Efemeriada* (Libra, 2000), *Balul fantomelor* (RAO, 2000, reeditare Humanitas, 2009), *Bazar bizar* (Mașina de Scris, 2004, reeditare Humanitas, 2007), *Fanionul roșu* (Humanitas, 2005), *Ghidul nesimțitului* (Humanitas, 2006), *Fie-ne tranziția ușoară – perle românești* (Humanitas, 2006), *Mi-e rău la cap, mă doare mintea – noi perle de tranziție* (Humanitas, 2007), *Cu inima smulsă din piept* (Humanitas, 2008), *Dintre sute de clișee* (Humanitas, 2009), *Fluturile negru* (Humanitas, 2010), *Toamna decanei. Convorbiri cu Antoaneta Ralian* (Humanitas, 2011), *Astăzi este mâinele de care te-ai temut ieri* (Humanitas, 2012), *Maimuța carpatină* (Humanitas, 2013), *Muște pe parbrizul vieții – nou catalog de perle* (Humanitas, 2014), *Noi vorbim, nu gândim* (Humanitas, 2015), *România în 7 gesturi* (Humanitas, 2015).

RADU PARASCHIVESCU
CUM GÂNDESC
POLITICIENII

(cum? gândesc politicienii?!)

CATALOG DE PERLE

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Colecție coordonată de Radu Paraschivescu

Redactor: Lidia Bodea

Coperta: Ioana Nedelcu

Tehnoredactor: Manuela Măxineanu

Corector: Cristian Negoită

DTP: Florina Vasiliu, Carmen Petrescu

Tipărit la Proeditură și Tipografie

© HUMANITAS, 2016

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Paraschivescu, Radu

Cum gândesc politicienii: (Cum? Gândesc politicienii?!):

catalog de perle / Radu Paraschivescu. –

București: Humanitas, 2016

ISBN 978-973-50-5304-8

821.135.1-7

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372 743 382; 0723 684 194

argument

Am publicat până acum patru volume de enunțuri brambura: *Fie-ne tranziția ușoară* (2006), *Mi-e rău la cap, mă doare mintea* (2007), *Muște pe parbrizul vieții* (2014) și *Noi vorbim, nu gândim* (2015). Fiecare dintre ele a fost de fapt o colecție de derapaje – de expresie, însă de multe ori și de gândire. Iar afișul fiecărei colecții a fost ținut în general de aceiași actanți din arena publică: oameni de afaceri, actori, cântăreți, sportivi (cu precădere fotbaliști), politicieni, realizatori de emisiuni TV, fotomodele, crainici de știri, vedete din ciupercăria tabloidă, directori de ziare și de reviste, polițiști, avocați etc. Cititorii s-au convins, cu fiecare volum, că rostirea de năzbâții e democratică și nu ține cont de vârstă sau de meserie, de opțiunile politice sau profesionale.

Volumul de față se ocupă exclusiv de aportul politicienilor la fondul național de ineptii și aberații. Am bănuț din capul locului că se putea strânge destul material pentru o asemenea carte doar din recolta

argument

culeasă de pe ogorul politic. Am bănuț de mult, încă de la primele apariții ale unor politicieni incapabili să-și pună de acord creierul și gura. Nu le dau numele în clipa asta, le veți găsi oricum în paginile cărții. Și totuși, ce-i diferențiază pe politicieni de restul categoriilor prezente în culegerile de așa-zise perle? Prin ce se deosebește politicianul de manelist, de jandarm, de jucătorul de fotbal sau de vampa tabloidă ieșită la vânătoare de portofele mai mult sau mai puțin interlope? De ce merită doar politicienii un volum separat, nu și moderatorii de emisiuni TV, cântăreții de muzică populară, crainicii de știri, directorii de bancă sau asistentele emisiunilor de rigolă nocturnă?

Răspunsul e simplu și precis: fiindcă politicienii sunt oameni pe care i-am ales cu mâna noastră și care acționează – cel puțin teoretic – în folosul nostru. Munca lor ne influențează în mod direct viața. Președintele, senatorul, deputatul și primarul sunt în funcție fiindcă i-am trimis acolo, fiindcă am făcut în ei o investiție de încredere și speranță. Prin urmare, e normal să ne intereseze cum se comportă acești oameni mai cu seamă *după* ce ne-au obținut votul. Însă la fel de firească este preocuparea pentru felul în care gândesc oamenii ăștia, câtă vreme comportamentul este rezultatul direct al unor mecanisme cerebrale.

Nu trebuie să fii cel mai atent dintre observatori ca să constăți deficiențe uriașe în gândirea multor politicieni. Dincolo de felul cum siluiesc limba română, dincolo de aroganță și tupeu, lucrul care impre-

sionează neplăcut la acești oameni numiți aproape ironic „aleșii noștri“ sau „reprezentanții noștri“ este precaritatea raționamentelor. Iar precaritatea aceasta iese în evidență când e însoțită de rea intenție, de rea credință sau de puseuri conspiraționiste. În privința ultimelor, trebuie spus că politicianul ajuns la putere se simte obligat să joace aria patriotului, să se îngrijeze pentru țară, să simtă urzeli și trădări la tot pasul. Și, desigur, să găsească vinovați spre a-i divulga entuziast opiniei publice. Odată jucată piesa, patriotul de mucava se întoarce la toropeala pe bani publici, bucuros că a contribuit la salvarea nației din ghearele cine știe cărei primejdii pe care doar el și alți tenori ai vigilenței au sesizat-o.

Un bun exemplu în materie de răstălmăcire a unui eveniment este incendiul din 30 octombrie din clubul Colectiv. Tragedia care s-a produs la concertul trupei Goodbye to Gravity a declanșat o sumedenie de reacții și de evenimente, care au culminat cu demisia premierului Victor Ponta și a lui Cristian Popescu-Piedone, primarul Sectorului 4. Din vălmășagul de reacții se distinge una care s-ar putea numi Goodbye to Sanity. Ea îi aparține lui Ninel Peia, deputat PSD de Ilfov, care scrie următoarele pe blogul www.ninelpeia.ro (am păstrat ortografia originală):

Dragi români, pericolul este departe de a fi trecut.

Dragii mei, cu toții vă aduceți aminte de noaptea în care Piața Universității a fost ocupată de circa 30.000 de români care, sub emoția creată de incendiul criminal (pentru că, fără doar și poate, acolo a fost vorba despre o mână

argument

criminală și nu un accident nenorocit) cereau, sufocați de lacrimi, schimbări majore în conducerea și instituțiile Țării.

Ei bine, dragi români, acolo, numai gestul unui om politic și un noroc incredibil a făcut România să scape de un plan diabolic: spargerea Țării în trei Republici. Planul, croit de minți machiavelice (am ceva informații care spun că el a fost conceput în laboratoarele unei Universități de la Budapesta, ceea ce nu mai miră pe nici un român de bună credință), totul trebuia să plece de la această mare manifestație „civică și spontană“. Nu neg buna credință a majorității celor prezenți în Piață, ci spun că foarte mulți au fost manipulați și pregătiți subliminal pentru un fel de revoluție, sau mai bine zis o contra-revoluție dacă stabilim că în '89 a fost Revoluție.

Pe scurt, în acea noapte, indivizi infiltrați printre manifestanți (s-au notat cazuri de cetățeni germani, lucru nou pentru mișcările de stradă din România), bazându-se pe forța degajată de peste 30.000 de oameni, urmăreau incendierea Ministerului de Interne, a Primăriei Sectorului 4, a Guvernului și, mare atenție, a Parlamentului României (păzit în acea noapte de doar 9 jandarmi). Voi forța un pic nota și voi face o analogie cu incendierea Reichstagului de către Hitler în 1933. Lăsând la o parte condițiile istorice și adaptându-ne motivelor zilei, distrugerea Parlamentului României este similar cu a pune capăt democrației în România. Istoria, cel mai bun profesor, a fost copiată de acest plan care, spre binele nostru, a eșuat. De aici încolo, disoluția României nu mai era decât un joc de șah făcut, cică, cu masiv sprijin popular.

Repet, ținta finală pentru acea noapte era Parlamentul României. Nici Jandarmeria nu ar fi putut face față celor

peste 30.000 de oameni, iar nimeni nu ar fi scos Armata în stradă, care oricum ar fi pactizat cu poporul din stradă. Practic, aveau o țintă foarte ușoară. Infiltrații, pregătiți pentru astfel de acțiuni, ar fi dus la bun sfârșit primul pas al acestui diabolic plan cu maximum de succes.

Dar ce ar fi urmat după aceasta? Ei bine, aici intervin „prieteniile noastre“ care nu ne doresc nimic bine pe lume.

La Cluj, era și încă este pregătit un „grup de intelectuali, politicieni și oameni de afaceri“ care ar fi dat, în aceeași noapte, cu mare sânrg, o declarație de independență a Ardealului și ar fi constituit imediat Grupul European din Transilvania. În fapt, un fel de Republica Transilvania, cu orientare maghiară, sub protectorat german și garanție rusă.

La Iași, se afla, și încă există, un grup similar care ar fi declarat independența Moldovei, o Republică Moldova care ar fi urmat să se alipească, într-un an sau doi Basarabiei pentru a forma un stat captat 100% în sfera de influență a Moscovei.

Țara Românească, lipsită de voință politică internă nu avea cum să se mai opună acestor mișcări „istorice“ ar fi primit ajutor masiv american și cu speranța ca scutul de la Deveselu să fie funcțional și foarte eficient. Bucureștii, cu Țara ciumpăvită, rămâneau singurul stâlp democratic din fosta biată Românie!

Ei bine, demantelarea acestui scenariu monstrous a fost posibilă printr-un singur gest, un gest responsabil, care a înlăturat distrugerea Parlamentului și dezmembrarea definitivă a Țării. Dragi români, demisia lui Victor Ponta a fost acest gest care a dat peste cap întreaga și veninoasa urzeală. Demisia lui Ponta a scăzut aproape instantaneu

argument

motivațiile celor aflați în stradă și aproape că a anihilat specularea ticăloasă a emoțiilor stârnite de incendiul de la clubul Colectiv. Astfel, din cei peste 30.000 de manifestanți, doar cinci mii au fost cei care au mai demonstrat în fața Parlamentului, fără tragerea de inimă de a vandaliza ceva.

Infiltrații n-au avut de ales și au plecat spre vizuinele lor.

Evident, Ponta a fost informat despre acest incredibil plan de disoluție a Țării de ofițerii patrioți, fideli Tricolorului. Și, prin acest articol, doresc să aduc un omagiu profesionalismului și dăruirii acestor oameni, eroi neștiuți, care își riscă zilnic viața pentru Neam și Țară.

Încă odată, prietenia Putin–Merkel și planurile lor pentru Europa de Est au fost dezamorsate datorită curajozilor noștri ofițeri din serviciile secrete.

Din nefericire, mii de minți luminate românești, școlite pe bani străini, bursieri să le zicem, sunt și vor fi gata să își asculte noii stăpâni în detrimentul Țării, ai părinților și strămoșilor lor.

Deși lipsit de un Executiv legitim, Parlamentul României există, deci democrația are șansa ei și, mult mai important, România rămâne aici, ca un ghimpe în coasta dușmanilor ei.

Ninel Peia

Deputat PSD Ilfov

Doctorand Anul III – Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul“

Nu lipsește nimic din această gargară cu accente de delir patriotard. Cuvintele-cheie ale mesajului sunt scrise cu majuscule: Țară, Neam, Tricolor. Literar

vorbind, se vede treaba că Ninel Peia se revendică din piesele engleze de tip *Everyman*, în care diverse noțiuni (Lăcomia, Cunoașterea, Frumusețea, Moartea, Teama, Lașitatea, Curajul, Faptele Bune, Mărturisirea) sunt transformate în personaje alegorice și majusculate în consecință. Aproape că îți vine greu să crezi că un om (pe deasupra, deputat) cu o asemenea cultură și cu o preocupare atât de vie pentru soarta semenilor le poate rezerva unora dintre ei formulări ca următoarea: „Asemenea unui vierme intestinal, această fantasmagorică ființă [Daniel Funeriu – *n.a.*] se ițește din nou, căutând loc prielnic pentru a-și depune pestilențialele ouă pe unde o putea, numai vizibile să fie“. Pentru a respecta adevărul, trebuie amintit că, la rândul ei, „fantasmagorica ființă“ îl făcuse pe domnul deputat cretin – și nu oricum, ci pe Facebook și în limba engleză. De ce? Fiindcă domnul deputat confundase o bacterie cu un virus.

În linia stilistică deschisă cu douăzeci și cinci de ani în urmă de revista *România Mare* și de partidul din care aceasta s-a născut, deputatul PSD de Ilfov pune Peia pe foc (sau cel puțin așa crede) și agită fantasma pericolului maghiar. Planul de dezmembrare a României, ne asigură Ninel Peia, a fost urzit undeva la Budapesta, ceea ce, adaugă deputatul, „nu mai miră pe nici un român de bună credință“. Dacă așa stau lucrurile, nu se știe de ce infiltrații (care, după cum fără îndoială că ați observat, nu lipsesc din nici o năzăreală conspiraționistă) sunt germani. Oricum, de ce nu sunt unguri? Sau măcar englezi,

spre a manipula într-o limbă de largă circulație internațională. Autorul scenariului catastrofic nu dă lămuriri, lăsându-ne să deducem că originea germană a agenților de teren se explică prin faptul că președintele Klaus Iohannis aparține etniei germane. În schimb, el își face timp să omagieze reacția de înalt patriotism a ofițerilor din serviciile secrete, care veghează fără preget și zădărnicesc cea mai mică urmă de demers ostil României. Printre ei se numără, sunt gata să jur, și o parte din „cei trei sute de patrioți“ sau din „grupul de generali cu dragoste de țară“ care ornau, într-un anonim etanș, comunicatele xenofobe din foaia lui Corneliu Vadim Tudor.

Blogodănelile lui Ninel Peia sunt însoțite de un desen în care diverși dușmani sfârtecă „trupul sfânt al țării“. Ca de obicei, România este râvnită și vânată. Deputatul nu găsește de cuviință să deslușească motivele agresiunii. De ce ar ține morțiș nemernicii care dau târcoale fruntariilor și înființează misterioase grupuri de inițiativă, de acțiune sau de reflecție să pună gheara pe o țară care, cu toată frumusețea și bogăția ei, de la Dumnezeu lăsate, arată atât de prost? Ce noimă ar avea să se înstăpânească pe un spațiu fără autostrăzi, feșe, grupuri sanitare și medicamente? N-ar fi mai simplu și mai profitabil să găbjească Austria? Sau Cehia? Sau măcar Slovenia? Nu știm și nu vom afla. Putem, în schimb, să bănuim, cu un imbold din partea lui Ninel Peia, că maghiarii încearcă să-și materializeze aversiunea de veacuri pe care-o au față de noi folosindu-se de calul troian al bursierului gata să plece pe bani străini și să studieze în

diverse citadele antiromânești. Numele lui George Soros nu e scris negru pe alb, dar oricine a citit măcar o dată printre rânduri îl vede acolo, colorat în roșu, alb și verde.

Gulașul conspiraționist pe care-l gătește Ninel Peia cade greu la stomac, iar asta mai mult ca sigur că și din cauza amestecului nesăbuit de ingrediente. Să pui în aceeași oală drama de la clubul Colectiv, incendierea Reichstagului, agenții acoperiți care manipulează populația naivă, dezmembrarea țării, bursierii români și figurile lui Adolf Hitler, Vladimir Putin și Angela Merkel e un pic cam mult. Pe lângă asta, recunosc cu sfială că m-am numărat printre cei 30.000 de revoltați care au ieșit pe stradă, dar n-am fost abordat de nici un infiltrat și nici nu mi s-a părut vreo clipă că am alunecat pe toboganul timpului și m-am trezit în Germania anului 1933, când Hitler se pregătea să dea foc Reichstagului. Cu toate acestea, deputatul Ninel Peia e convins că Europa a pus gând rău României și că Statele Unite nu sunt străine de manevrele revizioniste ale vecinilor maghiari. Ca dovadă, el revine pe blog cu un text care începe la fel de exploziv ca primul: „Pericolul este iminent. Democrația este în pericol. Țara are nevoie de «oastea conștiinței naționale»“. Continuarea se desfășoară în același registru: alarmă, ochii în patru, atenție mărită, moarte dușmanilor, gândul la patrie și deștu' pe trăgaci.

Într-un singur punct mă declar întru totul de acord cu domnul deputat: demisia lui Victor Ponta forțată de tragedia din clubul Colectiv a fost un

argument

lucru bun. După părerea mea (iar aici drumurile noastre se despart din nou), singurul.

Dar patriotismul lui Ninel Peia nu este doar vigilant, ci și liric. O imagine care altora nu le-ar fi stârnit nici o emoție îl cufundă pe senator într-o transă poetică demnă de pana romanticilor englezi (se vede de aici că Ninel Peia și-a diversificat lecturile și a trecut cu dezinvoltură de la *Everyman* la Keats, Byron și Shelley). Iar transa îl face să asemuiască două steaguri tricolore cocoțate pe tot atâtea macarale cu niște „insigne de pe sacoul cerului“. Deși nu se recomandă diabeticilor, melasa de pe același blog deputătesc merită citată de la cap la coadă (păstrez din nou ortografia și punctuația din original):

Deunăzi am trecut pe lângă ce a fost odată fabrica Timpuri Noi. Nu sunt nostalgic, știu că progresul este singura cale. Dar, am observat ceva care m-a emoționat. În plin șantier, acolo se aflau două megamacarale, din acelea la care ametești dacă le cauți cabina macaragiului. Și ce zăresc eu? Ambele macarale aveau în vârf un steag. Al nostru, bineînțeles. De jos păreau foarte mici, ca un fel de două insigne de pe sacoul cerului. Încă nu se înnoptase, nici activitate nu am zărit prin preajmă, dar flamurile acelea mi-au dat un sentiment aparte. Așa ca un fel de protecție ce se întindea deasupra macaralelor, a șantierului, peste mine, peste România. Aveau un rost, nu erau agățate acolo degeaba. Mi-a plăcut mult momentul, m-a revigorat și, deși nu știu a cui a fost inițiativa, țin să îi felicit pe cei care au avut această inițiativă.

Un gest mărunț, cu o mare însemnătate.

cuprins

<i>argument</i>	5
afaceri, bani, administrație, economie	21
alegeri, guverne, partide	35
caractere, caracterizări, caracteristici	49
cu oiștea vorbei în gardul minții	61
cultură, școală, educație, maniere	91
doctrine, strategii, doctorate, doctorii	109
dragoste, sex, căsătorie, familie	117
filozofie, religie, gândire	133
gramatică (dramatică)	157
istorie, nuanțări europene	167
justiție, corupție, lege, securism	177
media	189
prețioșii ridicoli	197
sănătate, igienă, boală, viață, moarte	207
truism, turism, traseism	223